

Møte tirsdag den 1. juni kl. 12

President: J ø r g e n K o s m o

D a g s o r d e n (nr. 89):

1. Innstilling fra næringskomiteen om videreføring av støtte til skipsbyggingsindustrien (Innst. S. nr. 195 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 50 (2003-2004))
2. Innstilling fra næringskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Lødve Solholm om etablering av et nytt såkornfond som bygger på en fond-til-fond-modell (Innst. S. nr. 194 (2003-2004), jf. Dokument nr. 8:61 (2003-2004))
3. Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til ratifikasjon av Den internasjonale traktat om plante-genetiske ressurser for mat og jordbruk av 3. november 2001 (Innst. S. nr. 198 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 51 (2003-2004))
4. Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av beslutning i EØS-komiteen nr. 154/2003 av 7. november 2003 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning om betalinger på tvers av landegrensene i euro (euroforordningen) (Innst. S. nr. 169 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 44 (2003-2004))
5. Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 32/2004 av 19. mars 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1177/2003 om fellesskapsstatistikker over inntekt og levekår (Innst. S. nr. 191 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 55 (2003-2004))
6. Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av avgjørd i EØS-komiteen nr. 176/2003 av 5. desember 2003 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/51/EF av 18. juni 2003 om endring av direktiv om årsrekneskaper og konsoliderte rekneskaper for visse selskapsformer, banker og andre finansinstitusjonar og forsikringsselskap (Innst. S. nr. 202 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 58 (2003-2004))
7. Referat

Presidenten: Den tidligere vararepresentant for Hordaland fylke, Rita *Tveiten*, har tatt sete som representant.

Den innkalte vararepresentant for Akershus fylke, Harald *Espeland*, har tatt sete.

Valg av settepresident

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det velges en settepresident for Stortingets møter i inneværende uke – og anser det som vedtatt.

Presidenten vil foreslå Kjell Engebretsen. – Andre forslag foreligger ikke, og Kjell Engebretsen anses enstemmig valgt som settepresident for Stortingets møter i inneværende uke.

Statsråd Ansgar Gabrielsen overbrakte 4 kgl. proposisjoner (se under Referat).

S a k n r . 1

Innstilling fra næringskomiteen om videreføring av støtte til skipsbyggingsindustrien (Innst. S. nr. 195 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 50 (2003-2004))

May-Helen Molvær Grimstad (KrF) [12:04:04] (ordfører for saka): Behandlinga av saka om støtte til skipsbyggingsindustrien har vore oppe tidlegare, jf. St.prp. nr. 47 for 2002-2003. Saka fekk den gongen fleirtal i komiteen. Når vi i dag behandlar St.prp. nr. 50 for 2003-2004, er det ei videreføring av denne støtta til skipsbyggingsindustrien, på bakgrunn av at saka mellom EU og Sør-Korea som blir behandla i WTO, enno ikkje har fått noka avklaring. Meir konkret gjeld saka mellom EU og Sør-Korea rettfærdige og gjennomsluttige konkurransevilkår for skipsbyggingsindustrien i EU og Sør-Korea. Det gjeld innføring av mellombels kontraktsrelatert støtte på maksimum 6 pst. for containerskip, produkt- og kjemikalietankskip som ein no ønskjer å forlengje frå 1. april 2004 til 31. mars 2005. Ordninga fell bort tidlegare dersom dette blir vedteke i EU.

Det er viktig å sjå til at norske verft som konkurrerer på ein internasjonal marknad, har tilsvarende vilkår og ordningar som sine konkurrentar for å kunne møte utfordringar og omstillingar. I forhold til konkurransen mot sørkoreanske verft har norske verft framleis moglegheiter ved at Regjeringa foreslår å sikre likearta konkurransevilkår mellom skipsbyggingsindustrien i Noreg og skipsbyggingsindustrien i konkurrentlanda i EU gjennom at det blir vidareført ei avgrensa verftsstøtteordning for containerskip, produkt- og kjemikalietankskip på opptil 6 pst. frå og med 1. april 2004 inntil 31. mai 2005, etter mønster av den ordninga som det no er opna for i EU. Dette sluttar heile komiteen seg til, og frå Kristeleg Folkeparti si side er vi veldig glade for at dette blir vidareført.

Komiteen har også til behandling ei sak om skipsfartsmeldinga, der ulike utfordringar også for skipsbyggingsindustrien blir drøfta.

Olav Akselsen (A) [12:06:15] (leiar for komiteen):

Det er ein samrøystes komite som står bak innstillinga, så eg skal ikkje laga nokon eldfull debatt knytt til dette temaet no. Eg vil berre presisera at komiteen har ei anna sak om skipsfarten sine kår til behandling, og at det er naturleg òg i den samanhengen å sjå på eventuelt andre forslag, berre slik at ein ikkje i ettertid skal bli møtt med at ein ikkje nytta denne anledninga til å ta opp verftsstøtta og spørsmål knytte til ho.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 2907)

S a k n r . 2

Innstilling fra næringskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm om etablering av et nytt såkornfond som bygger på en fond-til-fond-modell (Innst. S. nr. 194 (2003-2004), jf. Dokument nr. 8:61 (2003-2004))

Presidenten: Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Inge Ryan (SV) [12:07:56] (ordfører for saken): Ordninga med såkornfond ble innført i Norge i 1998. I forbindelse med statsbudsjettet i fjor fikk man en ny runde med hensyn til såkornfond spesielt rettet mot næringssvake områder, for å gjøre et løft også der. Nå har det kommet et forslag fra Fremskrittspartiet om at man ønsker å utvide den første såkornordninga med ytterligere 1 milliard kr. Komiteen har behandlet det, og komiteen, med unntak av Fremskrittspartiet, ønsker å utsette denne avgjørelsen til statsbudsjettet for 2005. Vi har bedt Regjeringa om eventuelt å komme tilbake med et slikt forslag da, hvis man mener at det er formålstjenlig.

Jeg ønsker å si litt om dette med såkornordning og bakgrunnen for at vi har hatt en så pass offensiv holdning til det den siste tida. Det er stor kapitalmangel i norsk næringsliv på egenkapitalsida. Vi har banker som er veldig forsiktige, og vi har en ordning gjennom Innovasjon Norge som også har blitt moderat etter hvert. Det betyr at det er stort behov for å få inn kapital for å få de gode ideene til å bli livskraftige bedrifter.

Vi i SV er veldig opptatt av at dette må gjelde for hele landet. Den første såkornordninga som ble etablert, viste at man fikk en betydelig satsing i de sentrale strøk, mens de mer næringssvake områdene, de såkalte distriktene, fikk svært lite av de første såkornmidlene. Derfor var vi veldig glade for at vi i forbindelse med statsbudsjettet klarte å få til en ordning med fire såkornfond for de mest næringsvake områdene: ett i nord, ett i vest, ett i øst og ett i Midt-Norge. På den måten håpet vi at også de områdene som har enda dårligere muligheter for å få tak i kapital, kunne få den hjelpen de trenger for å få opp gode ideer. Vi tror derfor at man skal se nøye på hva som skjer i disse fondene, før man kaster seg inn i nye runder der man bevilger til de opprinnelige såkornfondene. Men vi er villige til å ta en vurdering av det når statsbudsjettet for 2005 skal legges fram.

Eirin Faldet hadde her overtatt presidentplassen.

Grethe Fossli (A) [12:10:31]: Jeg tror at de fleste av oss er enige med forslagsstillerne i at det er på tide å etablere et nytt, landsdekkende såkornfond som også favner de områdene i Norge som ikke er omfattet av de distriktrettede ordningene eller de regionale fondene. Det viser det engasjementet fra forskningsmiljøer over hele landet som vi i den senere tid har opplevd, enten de er etablert i forbindelse med universiteter eller viktige kunnskapsmiljøer.

For Akershus sin del, som jeg kjenner godt, har dagens situasjon skapt store utfordringer, og ifølge flere av forskningsmiljøene rundt om i fylket er det nå problemer med å skaffe til veie risikovillig kapital.

Siden behandlingen av statsbudsjettet for 2004, hvor en endret den landsdekkende ordningen til å gå inn i de regionale fondene, har engasjementet vært stort.

I Arbeiderpartiet er vi også enig i at en ny såkornordning bør bygge på erfaringer fra tidligere ordninger, som f.eks. START-fondet. Med dette som utgangspunkt er vi langt på vei enige med Fremskrittspartiet, men vi mener at et Dokument nr. 8-forslag ikke er den rette måten å fremme en slik sak på.

For vår del er det ikke tvil: Regjeringen må komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2005 med forslag til en landsdekkende såkornordning. Imidlertid er vi usikre på innretningen av en slik ordning. Fra forskjellige miljøer har vi mottatt forskjellige forslag til modeller. Derfor ønsker vi ikke å binde oss til en ordning nå, men avventer et forslag fra Regjeringen basert på de erfaringer en har høstet. Jeg viser i den forbindelse til den omfattende evalueringen av såkornordningene som er foretatt av Wassum Investment Consulting AS på oppdrag av Nærings- og handelsdepartementet.

La dette være vår begrunnelse for at vi ikke støtter Fremskrittspartiets forslag, til tross for at også vi mener at det i forbindelse med statsbudsjettet for 2005 bør etableres en ny, landsomfattende såkornordning.

Vi regner med at Regjeringen ved statsråd Gabrielsen følger opp de signaler de kommer til å få i denne debatten.

Michael Momyr (H) [12:12:52]: Det er ingen tvil om at Høyre ønsker mer såkornmidler. Vi ønsker det fordi det er veien til mer nyskaping i dette landet. Gjennom såkornfondene avlaster det offentlige privat risiko og bidrar til å utløse privat investeringskapital til nye prosjekter. Høyre ønsker derimot ikke en såkornmodell bygd på Argentums modell. Det vil innebære direkte eierskap i fondene via statens innskudd. De eksisterende såkornfondene har privat eierskap. Staten går inn med ansvarlige lån i samme størrelsesorden som den private aksjekapitalen. Staten og de private bidrar dermed med like mye kapital. Høyre ønsker ikke mer statlig eierskap og går imot å danne et såkornfond etter Argentums modell.

Det aller viktigste for å få mer såkornmidler i dette landet er derfor å sørge for at det finnes privat kapital.

Formuesskattereglene i Norge gjør at folks sparepenger ikke flyter like lett til investeringer i næringsvirksomhet som til investeringer i andre objekter. Formuesskatten virker negativt styrende på kapitalens vegvalg. Regjeringens mål om et mindre statlig eierskap henger bl.a. sammen med Regjeringens vilje og evne til å utvikle et skattesystem som stimulerer til privat sparing, til privatpersoners investeringer der avkastningspotensialet er størst, og til at kommersiell risiko premieres.

Selv om skattesystemets primære funksjon er å finansiere samfunnets felles oppgaver, er virkning og innretning på skattesystemet avgjørende for hvordan bedriftene, eierne og arbeidskraften i fremtiden kan bidra til å finansiere det velferdsnivået som samfunnet krever, og som samfunnet trenger.

Skattesystemet må være internasjonalt konkurranse-dyktig gjennom at det stimulerer til arbeidsinnsats og til lokalisering av nasjonal og internasjonal privat kapital i Norge. Det er nødvendig å knytte den norske systemutviklingen opp mot de sønorske utfordringene, slik at både nystartede og etablerte bedrifter i fremtiden kan få økt tilgang på kapital. Norge er i den spesielle situasjonen at staten er den dominerende eier av næringsvirksomhet og den største eieren på Oslo Børs. Staten har vært, og er fortsatt, en stor sparer av finanskapital, og den private finansformuen er svært liten sammenlignet med det som er situasjonen i de land vi konkurrerer med. Det norske skattesystemet må derfor utformes slik at det gir incitamenter til å utvikle kapital-, bedrifts- og eiermiljøer som både på lang og kort sikt styrker bedriftenes utvikling. Det legger Regjeringens forslag til skattereform opp til.

Den norske formuesskatten har flere negative virkninger for eiernes evne og vilje til å investere i næringsvirksomhet. Den skattlegger familiebedrifter og andre privatpersoners næringsformue uavhengig av om bedriftene går med overskudd eller ikke. I praksis må formuesskatten finansieres over virksomhetenes drift. Den taper derved bedriften for kapital som kunne vært anvendt til produktive investeringer. Den er prinsipielt uheldig for kapitalens vegvalg, fordi den gir incitamenter for investeringer i forbrukskapital. Den er også prinsipielt urimelig, fordi den diskriminerer private norske eiere og favoriserer utenlandske eiere og statlig eierskap. De fleste andre land har fjernet formuesskatten. Alt i alt påvirker formuesskatten både forholdet mellom offentlig og privat sparing og forholdet mellom nasjonalt og utenlandsk eierskap. Den beste og enkleste måten å rette opp det på er ved å fjerne formuesskatten.

Oystein Hedstrøm (FrP) [12:17:45]: Bakgrunnen for at Fremskrittspartiet har fremmet et forslag om å etablere et nytt, landsdekkende såkornfond, er at første generasjons såkornfond er i ferd med å bli fulltegnet. Det betyr igjen at et stort antall av de av landets bedrifter som har utviklingsprosjekter, står uten mulighet til å få tilgang på såkornmidler. I denne situasjonen har vi fått en avtale mellom Sosialistisk Venstreparti og Regjeringen om distriktsmilliarden og nye distriktsfond innrettet mot

bedrifter som er lokalisert i de mest næringssvake områder som er truet av avfolkning.

Det er et sterkt behov for såkornkapital i en tidlig fase for høyteknologiprojekter. Her kan såkornmidler gi en risikoavlastning for å få private, kompetente eiere til å investere i en tidligere fase enn de ellers ville ha gjort. Det mange gründermiljøer ønsker, er at det gis et løft for såkornvirksomhet gjennom et nytt, landsdekkende såkornfond. Da vil det være prosjektene godhet som avgjør hvem som skal få tilgang på risikokapital, uavhengig av om de befinner seg i Namsos, Dombås, Dokka, Hammerfest eller Oslo.

Nærings- og handelsdepartementet har fått Wassum Investment Consulting til å evaluere den fem år gamle såkornordningen. Man anbefaler departementet ikke å binde såkornfond til næringssvake områder, men til forvaltere og fond med nærhet til forsknings- og universitetsmiljøer, uavhengig av beliggenhet. Det bør være fond som ikke har noen regional begrensning. Anbefalingene i evalueringsrapporten er klinkende klare. Den eksisterende modell for statens risikoavlastning kan ikke kopieres i en ny etablering av såkornfond med deltakelse fra private investorer. Staten bør gå inn som aksjonær i såkornfondene. På den måten får staten bedre innflytelse over fondenes virksomhet, og denne formen for eierskap er mer dynamisk enn ansvarlige lån, hvor man i større grad må regulere eierskapet i en lånekontrakt. For å unngå problemer som et direkte eierskap kan medføre, anbefaler Wassum Investment Consulting en fond-til-fond-modell hvor staten er direkte aksjonær eller långiver til et statlig såkornfond, som igjen investerer i andre såkornfond.

Det er jo nettopp en tilsvarende modell Fremskrittspartiet foreslår. Vi mener det bør opprettes en landsdekkende ordning i en tidlig fase etter samme mal som Argentum Fondsinvesteringer. I den grad det er mulig, bør man også benytte seg av de systemer og den kompetanse som er bygd opp nettopp i Argentum.

Jeg mener det her er gjort en god jobb så langt. Man har satt strenge krav til kvalitet, og satt i gang en prosess som vil føre til en nivåheving i venturekapitalbransjen i dette landet. En landsdekkende såkornordning bør altså være en fond-til-fond-ordning der en selvstendig og uavhengig organisasjon, à la Argentum, investerer i kvalifiserte forvaltermiljøer som vil gjøre investeringer i såkornfasen. USA har hatt denne ordningen siden 1958 gjennom sin «Small Business Administration»-ordning. Den synes å ha vært en stor suksess, og blir nå brukt som en mal for hvordan EU skal tilpasse sine såkornordninger. Flere offentlige og private delegasjoner fra Norge har vært på studietur til USA og gjort seg kjent med ordningen. Det bør også understrekes, av hensyn til ESA-regelverket, at en ny såkornordning selvfølgelig må tilpasses eksisterende ordninger i EU.

Fremskrittspartiet er skuffet over at flertallet i næringskomiteen innstiller på å avvise forslaget uten selv å fremme alternative forslag. Tusenvis av bedrifter står i dag uten muligheter til å få tilgang til såkornkapital til sine utviklingsprosjekter. Regjeringen kommer ikke med

konkrete løfter om et nytt fond i statsbudsjettet til høsten, den forplikter seg kun til vurderinger. Det betyr ny usikkerhet, og det kommer i tillegg til kuttet på 188 mill. kr for Innovasjon Norge i revidert budsjett. Landets største næringslivsorganisasjon, NHO, anbefaler også et nytt, landsdekkende såkornfond som en hovedprioritering i statsbudsjettet for 2005.

Vi har forståelse for at det kan være delte meninger om hvilken modell som bør velges for et nytt såkornfond, men vi trodde det ville være mulig, av hensyn til de mange bedriftene som kan bli berørt, å samle et flertall i komiteen bak et omforent og konkret forslag om etablering av et nytt, landsdekkende såkornfond i statsbudsjettet for 2005, som en tidshorison.

Jeg vil ta opp Fremskrittspartiets forslag i innstillingen.

Presidenten: Representanten Øystein Hedstrøm har tatt opp det forslag han refererte til.

May-Helen Molvær Grimstad (KrF) [12:23:05]:

Representantane Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm ber Regjeringa etablere eit nytt, landsdekkjande såkornfond i dette forslaget, Dokument nr. 8:61. Det er naturleg å ta opp denne problemstillinga i den ordinære budsjettprosessen, og det har Regjeringa sagt at dei vil vurdere.

Noreg har ein liten og open økonomi. Vi har naturressursar og ei høgt utdanna befolkning. Vi har alle moglegheiter for å kunne lykkast. Men vi har eit høgt kostnadsnivå og ein innovasjonsgrad som ikkje er høg nok i forhold til våre handelspartnarar. Summen av desse faktorene gjer at vi merkar konkurransen sterkt. Innovasjon er ein føresetnad som må vere på plass for at vi skal klare dei framtidige utfordringane vi står overfor når det gjeld velferdsbehovet vårt.

EU, som er den næraste marknaden vår, har ein ambisiøs Lisboa-strategi. Målsetjinga deira er å bli den mest konkurransedyktige økonomien i verda. Det vil kunne gi god synergieffekt for norsk verdiskaping. Likevel har det også mange utfordringar i næringspolitikken, utfordringar som ikkje er så ulike våre egne. Regjeringa vår tek dette alvorleg. Det er bakgrunnen for strategien Innovasjon 2010.

Tilgjengeleg kapital er eit tema som ein ikkje kjem unna i innovasjonssamanheng. Det er derfor viktige utfordringar representantane Hedstrøm og Solholm tek opp i denne anledninga. Samtidig er det ikkje ukjende tankar og behov. Regjeringa peikte i budsjettforslaget for 2004 på behovet for såkornkapital nettopp for å kommersialisere resultat frå universitet og andre kunnskapsmiljø. Det er viktig at vi får ein auka grad av kommersialisering av forskning. Då er finansiering avgjerande.

Eg ser fram til den vurderinga som kjem i budsjettet til hausten, der grunnlaget for og innretninga av eit mogleg landsdekkjande såkornfond vil bli vurdert.

Odd Roger Enoksen (Sp) [12:25:33]: Det er utvilsomt behov for denne type kapitaltilførsel til bedrifter i

en såkornfase. Det er etter min oppfatning positivt at START-fondet er fulltegn.

Det burde absolutt vere grunnlag både for en videreføring av og kapitalpåfyll til eksisterende fond og for så vidt også etablering av nye fond. Når Senterpartiet er med i et flertall, er det kort og godt av den enkle grunn at vi mener at dette er fornuftig å vurdere i sammenheng med de årlige budsjetter og ikke på bakgrunn av et slikt forslag som dette. Det bør altså være grunnlag for å se på dette på nytt til høsten, slik at man får gjort en vurdering av hvordan fondet har fungert i henhold til den rapport av hvordan fondet har fungert i henhold til den rapport som Nærings- og handelsdepartementet har fått utarbeidet, og ikke minst på bakgrunn av hvordan de fire regionale såkornfondene som er etablert i næringssvake områder, har vist seg å fungere, slik at man eventuelt kan få gjort justeringer i risikodelingen mellom stat og private i disse fondene, hvis det viser seg vanskelig å få investert den kapitalen som er satt inn i fondene.

Det er på denne bakgrunnen ikke vanskelig å slutte seg til flertallsinnstillingen. Men på bakgrunn av representanten Momyr's innlegg er det grunn til å si at man kan være forskrekket over Høyres grenseløse statsskrek, når et helt innlegg blir brukt til å argumentere for hvorfor staten ikke skal gå inn i denne type fond. Det er nemlig ikke det det dreier seg om. Staten er en stor eier i næringslivet og vil være en stor eier i næringslivet i framtiden. Problemet med Høyres næringspolitikk er at man selger ut bedrifter der staten har et medeierskap, og så omplasserer man de inntektene man får fra et salg, i eierskap i utenlandske bedrifter. Vi har etter hvert plassert rundt 1 000 milliarder kr i oljefondet, hvorav en stor del er investert som eierposter i ulike selskaper rundt om i verden, samtidig som vi i veldig stor grad ikke har et norskeid bankvesen lenger, samtidig som viktige oppdrettsbedrifter og andre bedrifter som er sentrale for nasjonens utvikling, er solgt ut. Det er den ene siden av svakhetene ved Høyres næringspolitikk. Den andre siden er at det vil være helt avgjørende at staten deltar med kapital i såkornfond, i venture-fond og i ulike former for nyskaping av næringsliv. Dette skjer ikke først og fremst ved hjelp av skattelettelser, men ved at også staten bidrar med kapital. Derfor er det nødvendig å bruke midler både på Innovasjon Norge, på såkornfond og på andre typer ordninger som skal få fart på nyskapingen i næringslivet.

Statsråd Ansgar Gabrielsen [12:28:36]: Jeg må beklage at jeg var så andpusten da jeg skulle overlevere proposisjonene, men så er det ikke hver dag at jeg jogger fra Aker Brygge til Stortinget, heller!

Regjeringen har vært – og er – oppmerksom på at det kan være behov for å tilføre næringslivet kompetent risikokapital, særlig i sentrale strøk. Det er først og fremst i etableringsfasene, når ideene utvikles og en bedrift står på spranget til kommersialisering, at det kan være grunnlag for et statlig tilbud om risikokapital. Dette behovet er omtalt i Regjeringens plan for en helhetlig innovasjonspolitikk og i Regjeringens tiltredelseserklæring, Sem-erklæringen. Det er derfor en viktig sak som tas opp, og jeg

har merket meg synspunktene i forslaget fra representantene Hedstrøm og Solholm.

Vi har i dag et virkemiddelapparat som ivaretar en del av de hensyn som er innbakt i forslaget. Det er to statlige/halvstatlige egenkapitalordninger som skal ivareta behovet for risikokapital til næringslivet, i den grad markedet ikke dekker dette på egen hånd. Dette er såkornordningene og Argentum Fondsinvesteringer AS. I tillegg yter Innovasjon Norge tilskudd, garantier, risikolån og lavrisikolån til næringsvirksomhet.

I budsjettene for 2003 og 2004 ble det totalt vedtatt fire regionale såkornfond, som hvert får 200 mill. kr i statlige ansvarlige lån og 50 mill. kr i tapsfond. At fondene har fått denne størrelsen, har sammenheng med at de fem regionale fondene i den eksisterende såkornordningen er for små til å kunne drive effektiv forvaltning av kapitalen. Videre har Regjeringen lempet noe på rentevilkårene for statens ansvarlige lån til disse fondene i forhold til de allerede operative fondene. Dette er gjort for å gjøre ordningen mer attraktiv for investorer. Renten er nå på 12 måneder NIBOR + 1 prosentpoeng. I dagens rentemarked betyr det 3,4 pst.

Det forventes at de fire nye fondene kan være operative fra årsskiftet 2004/2005. Fondene vil kunne investere i de fleste små og mellomstore bedrifter i sine respektive virkeområder. Dette betyr bl.a. at prosjekter med utspring i forskningsmiljøer i Tromsø kan være aktuelle investeringsobjekter for fondet i Nord-Norge dersom prosjektene er gode nok.

De av dagens operative såkornfond som dekker de sentrale strøk, og dermed de fleste universitets- og kunnskapsmiljøer, er i praksis fullinvestert. Disse fondene kan i realiteten ikke foreta nyinvesteringer. Skal vi lykkes i å bli blant verdens mest innovative og nyskapende nasjoner innen 2010, må også denne delen av verdikjeden være på plass. Jeg er imidlertid opptatt av at såkornmidlene ikke bare skal være tilgjengelige for universitetene. Fondene må kunne investere i et bredt spekter av gode forretningsideer som trenger såkornfinansiering. Bare på den måten kan vi sikre at de prosjektene som har høyest verdiskapingspotensial, blir realisert. Dette kan gjennomføres ved at de profesjonelle, uavhengige forvalterne med god erfaring får forvalte en landsdekkende såkornordning.

Når det gjelder bransjer å investere i, ser jeg at det kan være en fordel å plukke ut bransjer der vi allerede har sterke næringsmiljøer i dag. Dette kan både bidra til å senke risikoen i fondet og til å videreutvikle disse miljøene. Hvilke bransjer det vil være riktig å satse på, må imidlertid ikke overlates til staten alene. Vi er også nødt til å utnytte den kompetansen som sitter hos investorer og forvaltere.

Foreliggende forslag innebærer statlige egenkapitalinvesteringer i bransjefond. Dette betyr at staten vil få et direkte eierskap til fondenes porteføljebedrifter, noe jeg mener har betenkelige sider, som også må vektlegges.

Videre mener jeg at vi bør ha høyere ambisjoner for den private deltakelsen i fondene. Investorene må ha riktige incentiver for å delta i en slik ordning. Vi kan ikke

gjøre det risikofritt for investorer og forvaltere å ha tilgang til statens midler. I tillegg har EFTAs overvåkingsorgan, ESA, som utgangspunkt at staten ikke kan delta med mer enn 50 pst. av kapitalen i slike fondskonstruksjoner dersom det investeres i sentrale strøk.

Jeg er enig med representantene Hedstrøm og Solholm i at det er viktig å sikre tilgangen på såkornkapital i det nyskapende næringslivet. Det vil være naturlig å vurdere et nytt, landsdekkende fond innenfor rammen for statsbudsjettet for de kommende år.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Øystein Hedstrøm (FrP) [12:33:17]: Vi mistet i fjor 17 000 industriarbeidsplasser i landet vårt, ca. 50 i døgn. Det savner nesten sidestykke i norsk industrihistorie. Da fulgte Regjeringen og statsministeren opp med et program – Innovasjon 2010. Men næringslivet begynner å bli urolig. For det første kuttes det nå 188,3 mill. kr i revidert budsjett. Det er innovasjon og internasjonalisering for små og mellomstore bedrifter som blir skadelidende. Så ønsker man ikke ved behandlingen av forslaget å si noe annet enn at man skal foreta en vurdering av et landsdekkende såkornfond.

Går det ikke an for nærings- og handelsministeren å være litt mer konkret om dette, slik at de bedriftene som ønsker tilgang til denne kapitalen, og som kan bidra til sterk verdiskaping for Norge, kan få noe mer konsist å holde seg til og kan stole på Regjeringen når det gjelder Innovasjon 2010?

Statsråd Ansgar Gabrielsen [12:34:35]: Representanten Hedstrøm har helt rett i sin beskrivelse av den nedgangen i antall industriarbeidsplasser som var. Men det er ingen som til nå, så vidt jeg har sett, har pekt på at fravær av såkornkapital var årsaken til det. Nedgangen var selvfølgelig først og fremst knyttet til det faktum at vi hadde et rentenivå og en kronkurs – og hadde hatt en lønnsvekst – som var helt av sporet. Regjeringen har grepet fatt i de store utfordringene for å få disse tingene på sporet, og som de fleste har registrert, der er vi i ferd med å lykkes.

Når det gjelder revidert nasjonalbudsjett, har det vært Regjeringens utgangspunkt at også det viktigste der var det viktigste av alt: å sørge for en videreføring av de oppnådde resultatene totalt sett, hvor finanspolitikken har vært en viktig bidragsyter.

Representanten spør om jeg kan være mer konkret. I brev til komiteen har jeg kvittert ut at Regjeringen kommer til å foreta en vurdering, basert på evalueringer, på de behovene vi har, og det vi avdekker i de rundene vi nå gjør med hensyn til distriktsfondene, og kommer tilbake med det i budsjettet. Noen godbiter skal vi jo også ha til høsten.

Presidenten: Det betviler presidenten ikke.

Inge Ryan (SV) [12:36:08]: Statsråden var inne på dette med distriktsrettet såkornordning, og at Regjeringa

var opptatt av at man må få en såkornordning som famner hele landet. Vi vet at nå er man i ferd med å etablere disse fire såkornfonda, og statsråden har selv vært i Midt-Norge og dratt i gang det første. Det skal også dras i gang i Nord-Norge, i vest og i øst.

Mitt spørsmål til statsråden er: Er man i rute med disse etableringene av såkornordningene, slik at næringslivet får tilgang til kapitalen relativt raskt? Eller er det problemer med å få reist den private kapitalen, slik at disse pengene blir operative?

For øvrig er jeg glad for at statsråden har begynt å trimme, og håper at han fortsetter med det framover også.

Presidenten: Presidenten sier «ingen kommentar», men gir ordet til statsråd Gabrielsen.

Statsråd Ansgar Gabrielsen [12:37:05]: Vi skal la kommentarene til trimmingen ligge. Vi skal bare glede oss over at vi slipper røyking innendørs. Det ville hjelpe på kondisen om en måtte trimme.

Representanten Ryan spør om vi er i rute i forhold til disse regionale såkornfondene. Svaret på det er ja. Vi hadde det første møtet i Namsos, hvor for øvrig representanten Ryan var til stede. De vilkår vi har laget totalt sett, skulle tilsi at næringslivet og investorer skulle være interessert i dem.

Jeg har også lagt til grunn en romslig tolking av hva som er privat kapital, slik at jeg skulle tro det skulle være mulig å få etablert dem. Jeg mener at det er viktig, om vi skulle etablere en landsdekkende ordning, at vi også i fortsettelsen kan gjøre det etter tilsvarende modell, ved at det etableres såkornfond, hvor staten er inne med ansvarlige lån, og hvor vi deler risikoen med private investorer for å få en kritisk vurdering av de prosjektene som måtte bli forelagt. Det tror jeg er det klokkeste også i fremtiden.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Michael Momyr (H) [12:38:29]: Representanten Enoksen brukte en stor del av sitt innlegg til å snakke om det som han mente var en «statsskrek» fra Høyres side. Han snakket intenst om det, ikke slik at jeg ble skremt, men slik at jeg fant grunn til å kommentere det.

Jeg påpekte i mitt innlegg bare det faktum at vi har en ualminnelig høy andel statlige eierskap i Norge i forhold til de land som vi konkurrerer med, og de land som det er naturlig å sammenlikne seg med. Vi vet også at det statlige eierskapet ikke alltid har vist like imponerende resultater.

Høyre er tilhenger av såkornfond, men for oss er det viktig at vi balanserer opp den statlige kapitalen med privat kapital, og derved privat styring. I så måte er jeg glad for statsrådets innlegg, der han går god for at vi vil få en gjennomgang av den såkornfondordningen som vi har.

Imidlertid brukte jeg en stor del av innlegget mitt til å snakke om formuesskatten. Jeg holder fast ved det faktum at vi i like stor grad må vie formuesskatten oppmerksomhet, for jeg er helt sikker på at det at vi får fjernet formuesskatten, gir like gode incitament som gode såkornfondordninger for at vi får nyskaping her i landet.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 2907)

S a k n r . 3

Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til ratifikasjon av Den internasjonale traktat om plantegenetiske ressurser for mat og jordbruk av 3. november 2001 (Innst. S. nr. 198 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 51 (2003-2004))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 2907)

S a k n r . 4

Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av beslutning i EØS-komiteen nr. 154/2003 av 7. november 2003 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning om betalinger på tvers av landegrensene i euro (euroforordningen) (Innst. S. nr. 169 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 44 (2003-2004))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 2907)

S a k n r . 5

Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 32/2004 av 19. mars 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av europa-parlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1177/2003 om fellesskapsstatistikker over inntekt og levekår (Innst. S. nr. 191 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 55 (2003-2004))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 2907)

S a k n r . 6

Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 176/2003 av 5. desember 2003 om innlemming i EØS-avtala av europa-parlaments- og rådsdirektiv 2003/51/EF av 18. juni 2003 om endring av direktiv om årsrekneskapar og konsoliderte rekneskapar for visse selskapsformer, bankar og andre finansinstitusjonar og forsikringsselskap (Innst. S. nr. 202 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 58 (2003-2004))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 2907)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten**: Da går Stortinget til votering over saken på dagens kart.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet:

I

Stortinget samtykker i at den begrensede verftsstøtteordningen videreføres i sin nåværende form med virkning fra 1. april 2004 inntil 31. mars 2005 i tråd med det opplegget som er skissert i St.prp. nr. 50 (2003-2004).

II

Stortinget gir Nærings- og handelsdepartementet fullmakt til å gi nærmere retningslinjer og til å foreta den praktiske tilpasning av verftsstøtteordningen i tråd med det opplegget som er skissert i St.prp. nr. 50 (2003-2004).

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten har Øystein Hedstrøm satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen etablere et nytt landsdekkende såkornfond som bygger på en fond-til-fond-modell med en samlet forvaltningskapitalbase på 1 mrd. kroner. Fondet tilføres de nødvendige midler i statsbudsjettet for 2005.»

Det blir votert alternativt mellom dette forslaget og innstillingen fra komiteen.

Komiteen hadde innstillet:

Dokument nr. 8:61 (2003-2004) – forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm om etablering av et nytt såkornfond som bygger på en fond-til-fond-modell – bifalles ikke.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet bifaltes innstillingen med 84 mot 21 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.50.15)

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget samtykker i ratifikasjon av Den internasjonale traktat om plantegenetiske ressurser for mat og jordbruk av 3. november 2001.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 4

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget samtykker til godkjenning av beslutning i EØS-komiteen nr. 154/2003 av 7. november 2003 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning om betalinger på tvers av landegrensene i euro (euroforordningen).

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 5

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget gir samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 32/2004 av 19. mars 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1177/2003 om fellesskapsstatistikker over inntekt og levekår.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 6

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget gjev samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 176/2003 av 5. desember 2003 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/51/EF av 18. juni 2003 om endring av direktiv om årsrekneskapar og konsoliderte rekneskapar for visse selskapsformer, bankar og andre finansinstitusjonar og forsikringsselskap.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 7

Referat

1. (230) Samtykke til deltaking i ei avgjerd i EØS-komiteen om innlemming i EØS-avtala av avgjerd nr. 626/2004/EF av 31. mars 2004 om vidareføring av rammeprogrammet for kultur (Kultur 2000-programmet) (St.prp. nr. 67 (2003-2004))

Enst.: Sendes familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenrikskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.

2. (231) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 44/2004 av 23. april 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2003/72/EF av 22. juli 2003 om utfylling av vedtektene for det europeiske samvirkeforetak med hensyn til arbeidstakerenes innflytelse (St.prp. nr. 68 (2003-2004))
Enst.: Sendes kommunalkomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenrikskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
3. (232) Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 519 (2002-2003) – klager ved stortingsvalg (St.meld. nr. 40 (2003-2004))
4. (233) Forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Lodve Solholm, Ulf Erik Knudsen og Christopher Stensaker om gjennomføring av forsøk med elektronisk stemmegivning, inkludert stemmegivning over Internett, som et grunnlag for en fremtidig modernisering av valgloven (Dokument nr. 8:76 (2003-2004))
Enst.: Nr. 3 og 4 sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen.
5. (234) Jordbruksoppgjøret 2004 – endringer i statsbudsjettet for 2004 m.m. (St.prp. nr. 66 (2003-2004))
6. (235) Forslag fra stortingsrepresentantene Sylvia Brustad og Olav Akselsen om å sikre utvikling og vekst i de regionale kraftselskapene gjennom å gi muligheter for tilgang på økt offentlig egenkapital (Dokument nr. 8:75 (2003-2004))
Enst.: Nr. 5 og 6 sendes næringskomiteen.
7. (236) Utbygging og finansiering av Imarsundprosjektet (Rv 680 Imarsundsambandet og Rv 669 Sandvika ferjekai med veg) i Møre og Romsdal (St.prp. nr. 69 (2003-2004))
Enst.: Sendes samferdselskomiteen.
8. (237) Eksport av forsvarsmateriell fra Norge i 2003, eksportkontroll og internasjonalt ikke-sprednings-samarbeid (St.meld. nr. 41 (2003-2004))
9. (238) Årsrapport fra den norske delegasjonen til Den Interparlamentariske Unionen for 2003 (Dokument nr. 17 (2003-2004))
10. (239) Årsrapport fra den norske delegasjonen til Den vesteuropeiske unions parlamentariske forsamling for 2003 (Dokument nr. 18 (2003-2004))
Enst.: Nr. 8–10 sendes utenrikskomiteen.

Møtet hevet kl. 12.55.
